



Olsztyn, 13 lutego 2025 r.

Wydział Kontroli
WK-III.431.2.1.2025

Szanowna Pani
Joanna Kawecka
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Orzyszu
ul. Rynek 3
12-250 Orzysz

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu**, ul. Rynek 3, 12-250 Orzysz (REGON: 511-43-36-86; NIP:849-14-75-827).

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu nadzorowała **Pani Joanna Kawecka**, która pełni funkcję Dyrektora jednostki kontrolowanej od 22 kwietnia 2021 roku.

(dowód: akta kontroli: 16, 19)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, delegatura w Ełku;
- legitymacja służbowa nr 1/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 8 stycznia 2025 roku nr FK-IV.0030.013.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu.

(dowód: akta kontroli: 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 20 stycznia 2025 roku do 23 stycznia 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 30 w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Gminy w Orzyszu.

(dowód: akta kontroli: 35)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w delegaturze Urzędu w Ełku, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienie do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolera. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została spotkaniem z Dyrektorem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.2.1.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy i zadań ustawowych z tym związanych;

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2023/2024 (od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 ze zm.) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał IV 2023 oraz kwartał I, II i III 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **4.097.216,30 zł**, w tym na:
 - Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **620.416,63 zł (5.741 świadczeń)**;
 - Świadczenie pielęgnacyjne - kwotę **2.296.247 zł (796 świadczeń)**
 - Specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **29.760 zł (48 świadczeń)**
 - Zasiłek pielęgnacyjny – kwotę **416.785 zł (1.931 świadczeń)**
 - Świadczenie rodzicielskie – kwotę **245.577 zł (280 świadczeń)**
 - Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – **32.000,00 (32 świadczenia)**.
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Burmistrz Orzysza - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył w: IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku kwotę **21.246 zł**.

(dowód: akta kontroli: 11, 23-26)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejsko-wiejska gmina Orzysz liczy ok. 8.448 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Burmistrz Gminy Orzysz. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Burmistrza Gminy Orzysz.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr XXI/142/16 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 30 marca 2016 roku (statut zmieniano jednokrotnie). Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej – między innymi - stanowił, że „(...) § 2 *Ośrodek działa na podstawie i w granicach obowiązującego prawa, a w szczególności pkt. 4) ustawy o świadczeniach rodzinnych.*”

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej* w Orzyszu wprowadzony Zarządzeniem Nr 14/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu z dnia 13 czerwca 2022 roku. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontroler stwierdził, że obowiązujący *Regulamin Organizacyjny* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 12, 27, 33)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą, zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane były przez dwóch pracowników, którzy bezpośrednio podlegali Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu. Pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia udzielone przez Burmistrza Gminy Orzysz - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu realizował zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu organizacyjnego oraz upoważnień wydanych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał podpisany przez Dyrektora wykaz szkoleń oraz certyfikaty.

(dowód: akta kontroli 29-32)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu mieści się pod adresem: ul. Rynek 3, 12-250 Orzysz na trzecim piętrze budynku Urzędu Miejskiego. Realizacja zadań objętych kontrolą odbywa się w pomieszczeniu o powierzchni ok. 53 m². Stanowiska pracy osób realizujących zadania objęte kontrolą wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe,

w pokoju jak i na korytarzu jest miejsce dla interesantów służące wypełnianiu wniosków. W budynku Ośrodka nie występują bariery architektoniczne dla osób z niepełnosprawnościami, do budynku prowadzi zewnętrzny podjazd dla osób z niepełnosprawnościami a w budynku znajduje się winda.

Akta spraw gromadzone są w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem oraz indywidualnie nadanym numerem. Teczki ułożone są zgodnie z nadawaną im numeracją. Następnie są przechowywane w zamykanych na klucz szafach biurowych ustawionych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerowi okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Spółka z o.o. . Ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli:12, 21, 28)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga dotycząca świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 22)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu prowadził **343** postępowania administracyjne dotyczące rozpatrywania przyjętych wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **206** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 21 decyzji odmownych);
- **25** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **8** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego (w tym: wydano 3 decyzje odmowne);
- **32** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (brak decyzji odmownych);
- **41** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **31** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 8 decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu prowadzono **3** postępowania związane z ustalaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

W okresie objętym kontrolą w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu nie prowadzono postępowań w sprawie rozłożenia kwoty zobowiązań na raty oraz nie prowadzono postępowań w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń.

Ponadto wpłynęło **6** odwołań dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, z tego: 1 sprawa została utrzymana w mocy, 5 spraw zostało uchylonych i w tych sprawach organ drugiej instancji orzekł co do istoty sprawy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu skontrolowano akta **22** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **24 postępowania administracyjne** - zakończone wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia

rodzicielskiego, zasiłku pielęgnacyjnego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 10, 13-15, 17, 43)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **8 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - 5 postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
 - 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji uchylającej prawo do świadczeń,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 41, 42)

- **3 sprawy** związane z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w którym prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 39)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem rodzicielskim, w którym prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia rodzicielskiego,
 - 1 postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego.

(dowód: akta kontroli: 36)

- **2 sprawy** związane z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia się dziecka, w których prowadzono **2 postępowania administracyjne**, w tym:
 - 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,

(dowód: akta kontroli: 37)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **6 postępowań administracyjnych**, w tym:

- **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym jedno postępowanie prowadzono wg „starych” zasad a jedno postępowanie wg. „nowych” zasad),
- **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,

(dowód: akta kontroli: 38)

- **3 sprawy** związane ze specjalnym zasiłkiem opiekuńczym, w których prowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalającej uprawnienia do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

(dowód: akta kontroli: 40)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 2 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca lipca 2024 roku oraz września 2024 roku.

(dowód: akta kontroli: 34)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne losowo dla wybranej przez kontrolera próby badawczej.

VIII. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowany zakresie, decyzje wydawano prawidłowo i terminowo.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król

Do wiadomości:

1. Zbigniew Włodkowski – Burmistrz Orzysza.